

УДК 336.143.2

Бедринець М. Д., Вітюк Н. П.

ОЦІНКА БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

У статті узагальнено наявні трактування поняття «соціальний захист», проаналізовано динаміку та структуру видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні. Виявлено ряд факторів, які значною мірою визначають проблеми соціальних видатків в Україні.

Ключові слова: *соціальний захист, соціальне забезпечення, державний бюджет, бюджетні видатки, видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення, соціальна сфера.*

Постановка проблеми. На теперішньому етапі розвитку українського суспільства велика увага приділяється соціальній сфері, адже без неї неможливий стабільний економічний розвиток будь-якої країни. Нинішнє проєвропейське спрямування України вимагає перегляду вітчизняної соціально-економічної політики в контексті максимального наближення до європейських соціальних стандартів якості життя громадян, що в свою чергу неможливе без надійного соціального захисту населення.

На сучасному етапі державотворення Україна зіткнулася із значною кількістю проблем ефективного фінансування соціальної сфери, що негативно впливає на загальний економічний розвиток, адже ефективність здебільшого показує результат досягнення поставлених завдань. Зокрема, ефективно використання державних коштів, що спрямовуються на соціальний захист та соціальне забезпечення, як і загальне використання бюджетних коштів, повинно бути спрямоване на досягнення пріоритетних цілей держави.

Кожна країна, і Україна в тому числі, прагне використовувати бюджетні кошти з найвищим рівнем результативності, тому наведені обставини та вимоги часу зумовлюють необхідність дослідження ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на соціальний захист.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Велику роль у вирішенні теоретико-методичних питань соціального захисту населення та його фінансового забезпечення відіграють вітчизняні науковці серед яких можна виокремити праці Д. П. Богині, В. Г. Єременко [8], Е. М. Лібанової [18], О. Ф. Новікової [19] та інших, проте окремі аспекти бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в Україні потребують подальшого дослідження.

Мета статті. Метою статті є узагальнення теоретичних та практичних аспектів бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення населення України та розроблення напрямів реформування системи фінансового забезпечення соціального захисту та соціального забезпечення в Україні.

Виклад основного матеріалу. Нині беззаперечним є визнання видатків бюджету як одного з важливих інструментів соціально-економічного розвитку країни. Видаткова частина бюджету показує напрями використання фінансових ресурсів держави. В свою чергу, видатки на соціальний захист виступають одним із важелів стимулювання розвитку економіки загалом, що спонукає задоволення певних потреб різних груп населення.

Діяльність держави в соціальній сфері відіграє неабияке значення. Зрештою, це визначає місце видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення в загальній структурі видатків держави.

Соціальна політика щодо матеріального забезпечення та обслуговування окремих категорій та груп громадян полягає в їх соціальному захисті. Очевидно, за змістом соціальна політика і соціальний захист – дефініції неідентичні, але система соціального захисту значною мірою визначається і визначатиметься соціальною політикою, яку проводить держава загалом [24, с. 13].

Існують різні підходи до визначення понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення». Нижче наведено окремі трактування визначення соціального захисту та соціального забезпечення.

Таблиця 1

Визначення поняття «соціальний захист» та «соціальне забезпечення» вітчизняних авторів

Автори	Визначення
Соціальний захист	
Карлін М.І. [17, с. 180]	Соціальний захист населення – це складова соціальних гарантій населенню, які мають забезпечуватися державою відповідно до засад соціальної політики.
Москаленко В.В. [22, с. 42]	Соціальний захист - це певний механізм, за допомогою якого досягається мінімальний життєвий рівень громадян, це система заходів і відповідних інститутів, призначених для забезпечення нормального існування людини, підвищення рівня задоволення її соціальних потреб, якості життя та перспектив.
Руженський М.М. [30, с. 23]	Соціальний захист – це суспільна діяльність, яка прямо або опосередковано та за допомогою різноманітних форм, засобів, методів, дій сприяє продуктивній зайнятості, забезпеченню суспільством і державою умов для відтворення людських ресурсів, людського капіталу.
Шаманська Н. [32, с. 44]	Соціальний захист – це матеріальне забезпечення громадян похилого віку; у випадку втрати працездатності (тимчасової, часткової, повної); у разі втрати годувальника; при народженні й похованні осіб, по догляду за дітьми та хворими людьми;

Соціальне забезпечення	
Тюптя Л. Т., Іванова І. Б. [31, с. 8]	Соціальне забезпечення – комплекс заходів, спрямованих на підтримку та підвищення грошових доходів населення.
Кочемировська О. О., Пищуліна О. М. [25]	Соціальне забезпечення – це система державних заходів щодо надання матеріальної допомоги з метою компенсації, зниження або запобігання негативного впливу соціальних ризиків на осіб, які через незалежні від них життєві обставини не мають достатніх засобів до існування.

Джерело: складено автором.

Наведенні визначення відображають різні підходи до трактування сутності даного поняття. Більшість з них об'єднує те, що під соціальним захистом розуміється підтримка державою малозахищених верств населення та створення певних соціальних гарантій.

Соціальний захист, на відміну від соціального забезпечення, передбачає гарантії щодо охорони праці, здоров'я, навколишнього природного середовища, оплати праці та інші заходи, необхідні для нормальної життєдіяльності людини й функціонування держави. Відповідно до міжнародних стандартів соціальне забезпечення включає також право на медичну допомогу, медичне страхування, державну підтримку сім'ї, материнства й дитинства, утримання і виховання за державні кошти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування [22, с. 42]. Тому соціальний захист у порівнянні з соціальним забезпеченням є більш ширшим поняттям.

Кожен науковець, трактуючи поняття «соціальний захист» аналізував діючу систему соціального захисту населення в Україні та окремі її складові. Виділяють три головні складові системи соціального захисту населення в Україні (рис. 1).

Рис. 1. Складові соціального захисту населення в Україні

Джерело: складено автором на основі даних [14, с. 250]

Нині, соціально-економічний розвиток суспільства вимагає побудови дієвої системи соціального захисту. Безперечно, соціальна сфера, як і будь-які інші сфери, потребує значного фінансування за рахунок Державного бюджету. У Бюджетному кодексі чітко визначається поняття видатків бюджету. Так, відповідно до нього, «видатки бюджету – кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом. До видатків бюджету

не належать: погашення боргу; надання кредитів з бюджету; розміщення бюджетних коштів на депозитах; придбання цінних паперів; повернення надміру сплачених до бюджету сум податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету, проведення їх бюджетного відшкодування» [2]. Проте, у ньому відсутнє визначення поняття «видатки бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення».

У економічній літературі дається визначення видатків бюджету на соціальний захист населення як видатків, спрямованих на адресну підтримку малозабезпечених громадян, встановлення певного рівня забезпечення прожиткового мінімуму для різних груп населення, соціальний захист осіб, що опинилися в екстремальних умовах (біженці, безпритульні тощо).

З огляду на працю А. Ю. Огінської [24, с.13], видатки бюджету на соціальний захист можна розглядати як кошти, спрямовані окремим верствам населення при повній, частковій або тимчасовій втраті працездатності, втраті годувальника, у випадку безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та інших випадках, передбачених законом, а також за певних економічних умов всім членам суспільства (під час зростання інфляції, спаду виробництва, економічної кризи тощо) задля забезпечення необхідних соціальних гарантій та стандартів.

Протягом останніх 4 років спостерігається зниження рівня виконання планових видатків бюджету. Найвище виконання Державного бюджету України спостерігається у 2011 році – 94,1 % та у 2014 році – 97,4% (рис.2).

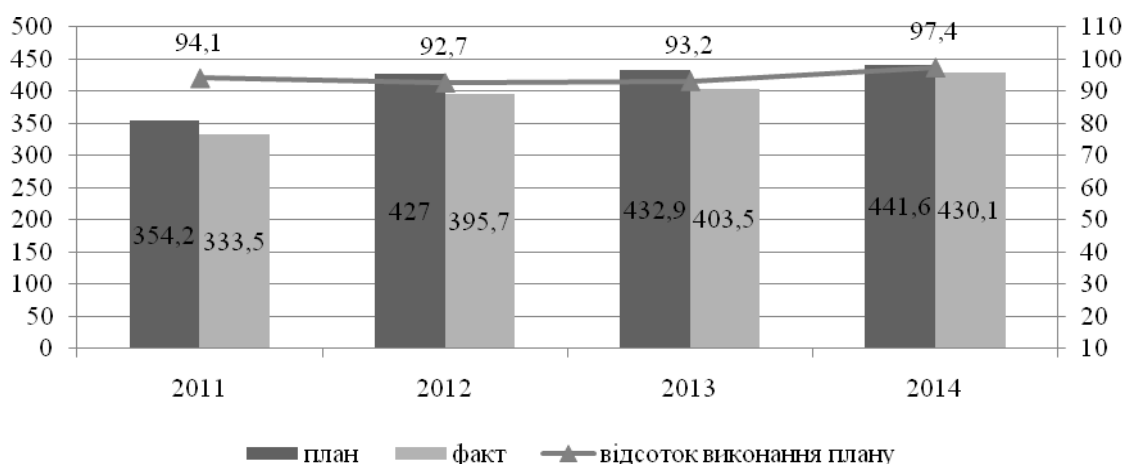

Рис. 2. Видатки Державного бюджету України у 2011-2014 рр., млрд. грн.

Джерело: складено автором на основі даних [1,7,15,16,26,27].

Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення складають найбільшу частку у структурі видатків Державного бюджету України.

Проаналізуємо динаміку видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення державного бюджету за 2009-2014 роки (рис.3).

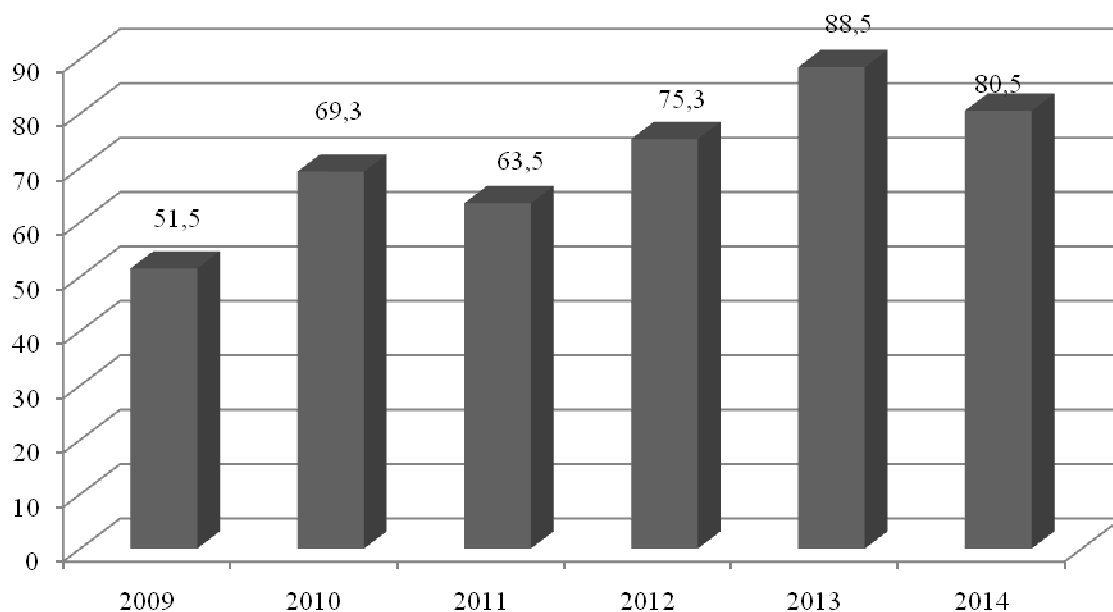

Рис. 3. Динаміка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення з Державного бюджету України за 2009 – 2014 роки, млрд. грн.

Джерело: складено автором за даними [3-6,16]

З рис.4 бачимо, що обсяги видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення у аналізованому періоді мають тенденцію до зростання, виняток становить лише 2010 рік, де видатки дещо більші проти 2011 року.

Показники виконання Державного бюджету у розрізі функціональної класифікації представлені у таблиці 2.

З табл. 2 видно, що видатки на соціальне забезпечення займають значну частку у загальній структурі видатків Державного бюджету.

В свою чергу, абсолютний приріст видатків у 2014 році проти 2009 року склав 29 млрд. грн.. Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення припадають на різні категорії громадян, що мають право на соціальний захист, це, зокрема, пенсіонери, молодь, діти та інші категорії (табл.2)

Таблиця 2
Показники виконання Державного бюджету України за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Абсолютний приріст, млрд. грн., 2013/2009
Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення, млрд. грн.	51,5	69,3	63,5	75,3	88,5	80,5	29,0
Видатки державного бюджету (з	242,4	303,6	333,5	395,7	403,5	430,1	187,7

урахуванням міжбюджетних трансфертів), всього, млрд. грн.							
Питома вага видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення у структурі видатків, %	21,2	22,8	19,0	19,0	21,9	18,7	-

Джерело: складено автором за даними [3-6,16]

У 2013 році обсяг видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення склав 88,5 млрд. грн. або 21,9%. У 2014 році цей показник склав 21,1 %, що на 0,8% менше ніж у попередньому році (рис. 4).

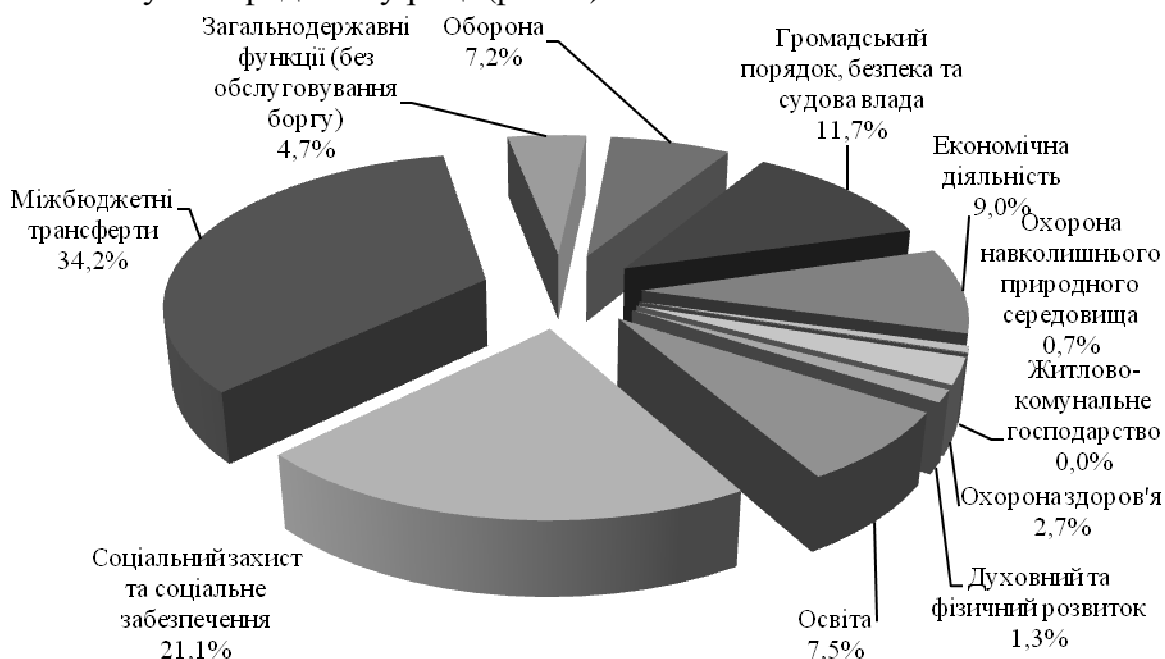

Рис. 4. Структура видаткової частини Державного бюджету України у 2014 році

Джерело: складено автором на основі даних [26]

Проте, не зважаючи на значний обсяг коштів, що виділяється з бюджету на соціальні видатки, фінансування даної сфери не перебуває на належному рівні. За рахунок коштів Державного бюджету, в більшій мірі, здійснюється забезпечення фінансовими ресурсами поточного утримання соціальної сфери.

З таблиці 3 видно, що видатки на соціальний захист пенсіонерів посідають найбільшу частку серед видатків на соціальний захист, дана тенденція спостерігається протягом всього аналізованого періоду. Дана група видатків має тенденцію до збільшення. У 2013 році вони склали 88,5 млрд. грн., що на 13,2 млрд. грн. більше попереднього року. У 2014 році обсяг бюджетних видатків на соціальний захист склав 80,5 млрд. грн., що показує незначне зростання щодо попереднього року. Видатки на соціальний захист на випадок непрацездатності складають незначну частку, у розмірі близько 1%. Проте

бачимо тенденцію, до збільшення фінансування непрацевдатних громадян, як однієї з незахищених верств населення.

Таблиця 3

Аналіз структури видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення в розрізі категорій громадян з державного бюджету у 2011-2014 рр.

Категорія видатків	2011		2012		2013		2014	
	Сума млрд. грн.	Пит. вага, %	Сума млрд. грн.	Пит. вага, %	Сума млрд. грн.	Пит. вага, %	Сума млрд. грн.	Пит. вага, %
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	63,6	100	75,3	100	88,5	100	80,5	100
Соціальний захист на випадок непрацевдатності	0,7	1	1,1	1,46	0,9	1,02	0,8	1,0
Соціальний захист пенсіонерів	58,3	91,7	64,5	85,66	83,2	93,91	75,8	94,2
Соціальний захист ветеранів війни та праці	0,6	1	0,8	1,06	0,9	1,02	0,8	1,0
Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	0,3	0,5	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Допомога у вирішенні житлового питання	0,8	1,2	1,2	1,60	0,6	0,67	0,05	0,6
Соціальний захист інших категорій населення	2,9	4,6	7,67	10,19	2,97	3,35	2,57	3,17

Джерело: складено автором за даними [1,6]

При цьому рівень виконання видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення у 2011 році склав 98,7%, 2012 р. – 97,2%, 2013 р. – 99,1%, 2014 р. – 94,8%. Тому, бачимо певне недофінансування потреби у забезпеченні

соціальних гарантій населення, проте у 2013 році фінансування було практично у 100% розмірі.

Проаналізуємо основні складові соціальних стандартів, такі як прожитковий мінімум, мінімальна пенсія та мінімальна заробітна плата (табл. 4).

Таблиця 4

Показники основних складових соціальних стандартів та нормативів у 2011-2014 рр., грн.

Соціальні стандарти	на 01.01. 2011	на 01.01. 2012	на 01.01. 2013	на 01.01. 2014	Абсолютний приріст, грн.		
					2012 /2011	2013 /2012	2014 /2013
Прожитковий мінімум	894	1017	1108	1176	123	91	68
Мінімальна заробітна плата	941	1073	1147	1218	132	74	71
Мінімальна пенсія	750	822	894	949	72	72	55

Джерело: складено автором за даними [9-13,21,28,29]

З таблиці 4 видно, що за 2011-2014 роки загалом спостерігається збільшення розмірів основних складових соціальних стандартів. Проте, у 2011 році мінімальна пенсія складала 83,9 % прожиткового мінімуму, а у 2014 році цей показник значно знизився і склав всього лише 80,7%. В свою чергу, мінімальна заробітна плата у 2011 складала 105,3 % прожиткового мінімуму, а у 2014 році – 103,6%, що теж підтверджує негативну динаміку. Тобто, пенсіонери і надалі залишаються однією з найменш соціально захищених верств населення.

Отже, проаналізувавши динаміку та структуру видатків Державного бюджету України на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2009 – 2014 роки, можна зробити висновки, що даний напрям фінансування є одним із пріоритетних напрямів бюджетного фінансування.

До основних проблем у сфері соціального захисту та соціального забезпечення в Україні виділяють наступні:

- неефективність бюджетного управління наявними фінансовими ресурсами як головними розпорядниками так і окремими соціальними установами;

- недоліки в системі державного контролю за використанням бюджетних ресурсів [23, с. 140];

- недостатня ефективність управління розподілом фінансових ресурсів у сфері соціального забезпечення;

- швидке зростання вартості послуг у сфері культури, освіти, охорони здоров'я тощо;

- недостатність коштів, необхідних для забезпечення фінансування сфери соціального захисту в повному обсязі;

- наявність значної кількості пілг, що використовуються не для фінансової підтримки незахищених верств населення.

Пріоритетними напрямками вдосконалення системи соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні є:

- забезпечення адресного характеру соціального захисту незахищених верств населення;

- вдосконалення нормативно-правової бази соціального захисту населення;

- сприяння зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць та збереження існуючих, запровадження заходів щодо детінізації доходів населення [20, с.259];

- перегляд системи критеріїв та підстав, за якими громадян надають пілги та призначають соціальні виплати;

- підвищення ефективності виконання міжнародно-правових зобов'язань у сфері вдосконалення державної системи соціального захисту;

- забезпечення прозорості і координації під час фінансування усіх державних програм соціального спрямування [33, с.98];

- перегляд системи критеріїв щодо надання пілг соціально незахищеним громадянам;

- оптимізація мережі розпорядників бюджетних коштів;

- посилення принципу адресності при призначенні та наданні соціальних допомог.

Отже, в умовах соціально-ринкової трансформації держава має виступити соціальним амортизатором перетворень і одночасно проводити активну соціальну політику на нових, адекватних ринковим вимогам засадах, враховуючи позитивні і негативні моменти впровадження тих чи інших елементів соціальної політики в розвинутих країнах загального добробуту.

Висновки. Оцінка бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення говорить про те, що існує певне недофінансування, а також спостерігається неефективне використання бюджетних коштів, що направляються в дану сферу. Тому, в нинішніх умовах соціально-ринкової трансформації необхідно удосконалювати механізм бюджетного забезпечення соціальної сфери. Також не можна залишати без уваги порядок планування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення. Певною мірою цього можна досягти за допомогою пошуку нових джерел фінансування. Необхідною також є оптимізація мережі розпорядників бюджетних коштів, що дозволить забезпечити цільовий розподіл бюджетних фінансових ресурсів та підвищить рівень бюджетного контролю за використанням цих коштів.

Список використаних джерел

1. Бюджет України 2013. Статистичний збірник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?Cat_id=51703
2. Бюджетний кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

3. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2011 рік / [Щербина І. Ф., Рудик А. Ю., Зубенко В. В., Самчинська І. В. та ін.]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. – К., 2011. – 96 с.
4. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. – К., 2013. – 73 с.
5. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2013 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2014. – 80 с.
6. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2014 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2015. – 77 с.
7. Висновки щодо виконання Державного бюджету України за 2011 рік підготовлено департаментом з питань бюджетної політики і затверджено постановою Колегії Рахункової палати. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16740923/Buletен_vykon_budg_2011.pdf
8. Єременко В. Г. Призначення держави в соціальній економіці. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/books/73.html>
9. З 1 січня мінімальна пенсія зростає до 822 гривень. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://galinfo.com.ua/news/101576.html>
10. Закон України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2857-17>
11. Закон України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>
12. Закон України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>
13. Закон України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/719-18>
14. Зеленко Н. Соціальне страхування в системі соціального захисту населення України / Н.Зеленко // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – С. 249–255
15. Інформація Міністерства фінансів України щодо виконання Державного бюджету України за 2012 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=368091&cat_id=368090
16. Інформація про стан виконання Зведеного та Державного бюджетів України за січень-грудень 2014 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=407731&cat_id=77440
17. Карлін М.І. Бюджетна система України : [навч. посіб.] / Карлін М.І. – К. : Знання, 2008. – 428 с.
 18. Лібанова Е. М. Стратегічні пріоритети соціальної політики України на початку ХХІ століття / Е. М. Лібанова // Демографія та соціальна економіка. – 2008. – № 1. – С. 9-22.
 19. Людський потенціал: механізм збереження та розвитку: моногр. / [О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк та ін.]; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2008. – 468 с.
 20. Михайловська І. М. Система соціального захисту населення в Україні: сутність, основні складові та напрямки вдосконалення // І. М. Михайловська, О. В. Неліпович // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 6. – Т. 4. – С. 255-260
 21. Мінімальна пенсія на 2013 рік в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/pensii/484-minimalna-pensya-2013.html>
 22. Москаленко В. В. Сутність соціального захисту та його місце в політиці соціальної держави / В. В. Москаленко // Наукові записки. – 2003. – Том 21. – С. 41-44
 23. Овчарова Н. В. Проблеми та перспективи бюджетного забезпечення соціальної сфери в Україні / Н. В. Овчарова // Економічні науки. Серія Облік і фінанси. – 2010. – Випуск 7 (25). – Ч. 5 – С. 138-148
 24. Огінська А. Ю. Роль видатків бюджету на соціальний захист у реалізації соціальної політики держави / А. Ю.Огінська // Наука й економіка. – 2014. – № 2 (34). – С. 11-16
 25. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні : аналіт. доп. / О. О. Кочемировська, О. М. Пищуліна. – К. : НІСД, 2012. – 88 с.
 26. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>
 27. Пояснювальна записка до звіту про виконання Державного бюджету України за 2013 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
 28. Про збільшення розмірів державних допомог у 2014 році. Октябрська районна рада у м. Полтава. Офіційний ресурс. – [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://okt-rada.gov.ua/cmф.php?action=one&num=3369&mode=print>
 29. Розміри мінімальної пенсії за віком (з 2005 р. по 2011 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ua.urzona.com/index.php?Itemid=18&id=35&option=com_content&view=article
 30. Руженський М. М. Соціальний захист населення в умовах формування ринкової моделі економіки України: монографія. – К.: ІПК ДСЗУ, 2013. – 318 с.
 31. Тюття Л. Т. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. / Тюття Л. Т., Іванова І. Б. – К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004. – 408 с. – [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/158407207079/sotsiologiya/sotsialna_robota
32. Шаманська Н. Соціальний захист населення в контексті надання соціальних допомог: сучасний стан і пріоритети / Н. Шаманська // Галицький економічний вісник. – 2013. – №2(41). – С.43-48 -
33. Яцик Д. В. Сучасний стан бюджетного фінансування соціальної сфери в Україні / Яцик Д. В., Паламарюк І. В. // Перспективи економічного зростання та інноваційного розвитку країн: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18-19 квітня 2014 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». У 3-х частинах. – О. : ЦЕДР, 2014. – Ч. 3. – С.95-98

Подано до редакції 23 березня 2015 року

Бедринець М. Д., Вітюк Н. П.

Оценка бюджетного финансирования социальной защиты и социального обеспечения в Украине

В статье обобщены имеющиеся трактования понятия «социальная защита», а также проанализирована динамика и структура расходов на социальную защиту и социальное обеспечение в Украине. Обнаружен ряд факторов, которые в значительной мере определяют проблемы социальных расходов в Украине.

Ключевые слова: *социальная защита, социальное обеспечение государственный бюджет, расходы бюджета, расходы на социальную защиту и социальное обеспечение, социальная сфера.*

Bedrinets M. D., Vitiuk N. P.

Valuation of budget financing of the «social protection» and «social security» in Ukraine

In the article generalizes the existing interpretation of the concept of «social protection». Analyzed the dynamics and structure of the budget financing of the «social protection» and «social security» in Ukraine. Revealed a number of factors that largely determine the problems of social expenditures in Ukraine.

Key words: *social protection, social security, state budget, expenditures, spending on social protection and social security, social sphere.*

Бедринець Мирослава Дмитрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Національного університету ДПС України.

Вітюк Наталія Петрівна – студентка магістратури навчально-наукововго інституту фінансів та банківської справи Національного університету ДПС України.